

Kommunal- og regionaldepartementet
Postmottak@krp.dep.no

Vår ref. #/253109
Deres ref. 13/1969

Oslo, 25. november 2013

Høringsuttalelse om lovfesting av medvirkningsorgan for ungdom

Vi viser til Kommunal – og regionaldepartementet sitt høringsbrev datert 30.09.2013 og takker for muligheten til å komme med våre innspill.

Redd Barna arbeider nasjonalt og internasjonalt for oppfyllelse av barns rettigheter slik de er nedfelt i FNs konvensjon om barnets rettigheter (barnekonvensjonen). Redd Barnas Norgesprogram arbeider for styrking av barns rettigheter og overvåker og bekjemper brudd på barnerettighetene i Norge. Medvirkning fra barn og unge er ett av Redd Barnas viktigste arbeidsprinsipp. Dette innebærer at vi jobber for at barn og unge skal bli hørt og skal gis reelle påvirkningsmuligheter på ulike nivå og i ulike sammenhenger, inkludert i vår egen organisasjon. I tråd med barnekonvensjonens artikkel 2 om ikke-diskriminering arbeider vi for å sikre at *alle* barn får oppfylt sine rettigheter, med særlig fokus på barn i sårbare livssituasjoner.

Først av alt vil vi berømme departementet for et godt initiativ. Lovfesting av medvirkningsorgan for unge er viktig for å oppfylle barn og unges rett til medbestemmelse.

Redd Barna støtter derfor forslaget om lovfastsatte nasjonale retningslinjer, og mener slike nasjonale retningslinjer må utarbeides med medvirkning fra unge selv. Redd Barna vil særlig anbefale å involvere barn og unge i selve lovfestingsprosessen. Vi viser til FNs barnekomites generelle kommentar nr. 12 om barnets rett til å bli hørt, som oppfordrer myndigheter til å involvere barn og unge i deres beslutninger, planer, praksis og evalueringer. Voksne, som tar beslutninger som angår barn, trenger å lytte til barns egne erfaringer og synspunkter for å kunne ta beslutninger som er kloke og gjennomtenkte, og som er i tråd med den virkeligheten barnet lever i. Ingen er bedre eksperter enn barn og unge selv som brukere!

Forankring av hjemmel

Departementet foreslår enten en ordning hvor medbestemmelsesorganet lovfestet i en egen særlov sammen med andre medbestemmelsesorganer, eller en ny bestemmelse i kommuneloven, med en tilhørende forskrift.

Redd Barna er opptatt av at det skal være en stor grad av fleksibilitet rundt medbestemmelsesorganene. Det finnes et bredt spekter av ulike løsninger på slike organer i de forskjellige kommunene, og lokal tilpasning er essensielt for å sikre overlevelse og engasjement. Derfor mener vi at en lovbestemmelse i kommuneloven med tilhørende forskrift møter behovet for

fleksibilitet på best måte. Redd Barna anbefaler forankring i kommuneloven, med en tilhørende forskrift.

Reell medbestemmelse

Redd Barna er særlig opptatt av at den nye loven eller forskriften må inneholde bestemmelser som fremmer reell medbestemmelsesrett. Dette inkluderer retningslinjer for hvordan synspunktene fra ungdomsrådet skal vektlegges i beslutningsprosessene, hvordan arbeidet skal legges opp slik at det foregår på unges egne premisser, og hvordan innflytelsesorganet skal representere og ivareta interessene til alle barn og unge i kommunen.

Deltakelse og representasjon

Redd Barna ønsker ikke at det skal utvikle seg strukturer for innflytelse som i praksis deler barne- og ungdomsbefolkningen i to, hvor de formelle strukturene kun inkluderer de såkalt "ressurssterke", mens ungdom i sårbare livssituasjoner faller utenfor. Redd Barna mener at formelle medvirkningsorganer for barn og unges innflytelse, med henvisning til artikkel 2 om ikke-diskriminering, skal kunne fremme interessene og synspunktene til alle de barn og unge som disse organene representerer. *Alle* barn og unge må oppleve at de har en reell mulighet til å bli hørt gjennom disse organene.

Med henvisning til barnekonvensjonens artikkel 2 om ikke-diskriminering ser Redd Barna med bekymring på at ressurssterk ungdom er stadig mer overrepresentert i organisasjoner, råd og utvalg, samtidig som noen sosiale grupper faller utenfor mer systematisk enn tidligere.¹ På denne bakgrunn ber vi departementet særlig vurdere en valgordning som ikke bygger opp under denne bekymringen. Vi anbefaler at departementet tar inn en bestemmelse, i ny lov eller forskrift, om at barn og unge selv er med på å utarbeide og bestemme hvordan valget i hver enkelt kommune bør gjennomføres.

Til slutt vil vi kort nevne at det må lovfestes prosedyrer for å sikre at alle som arbeider direkte med barn og unge blir avkrevd vandelsattest.

Vi ser frem til å se utkastet til ny lov eller forskrift, og vil komme med ytterligere kommentarer når det foreligger.

Med vennlig hilsen
Redd Barna

Janne Olise Raanes
leder Norgesprogrammet

Regine Karlsen
Rådgiver barns rett til å bli hørt

¹ NOU 2011:20 Ungdom, makt og medvirkning s. 13